

อุณหัศุคา พฤษะวัน : ขอบเขตการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 4 (2) : ศึกษาองค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ: THE SCOPE OF ENFORCEMENT OF ARTICLE 4 (2) UNDER THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE ACT B.E.2539 : A STUDY ON ORGANS SPECIFICLY EMPOWERED BY CONSTITUTION อ.ที่ปรึกษา : รศ.มานิต จุมปา , อ.ที่ปรึกษาร่วม : ผศ.ดร.บรรเจิด ถึงคะเนติ, 106 หน้า. ISBN 974-17-5627-5

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งที่จะศึกษาถึงปัญหาในเรื่องการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 มาตรา 4 อนุมาตรา 2 ซึ่งได้บัญญัติยกเว้นไม่ให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้แก่องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ

ผลจากการวิจัยพบว่า การที่พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539 บัญญัติเอาไว้เช่นนี้เป็นกรณีที่ยกเว้นมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยมองในแง่ของรูปแบบขององค์กรที่ใช้อำนาจแต่ไม่ได้มองในแง่ของเนื้อหาในการใช้ขณะเดียวกันองค์กรตามรัฐธรรมนูญก็มีการใช้อำนาจในหลายๆลักษณะ ไม่เพียงแต่เฉพาะอำนาจที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้เท่านั้น ในบางกรณีมีลักษณะของการใช้อำนาจทางปกครองด้วย ซึ่งส่งผลให้การใช้อำนาจทางปกครองขององค์กรตามรัฐธรรมนูญไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้หลักเกณฑ์และสิทธิพื้นฐานต่างๆ อาทิ หลักการ ได้แย้งคัดค้านและแสดงเหตุผล หลักความไม่มีส่วนได้เสียของเจ้าหน้าที่ ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนเพื่อควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจทางปกครอง ภายใต้อำนาจพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่สามารถที่จะนำมาบังคับใช้กับการใช้อำนาจในทางปกครองขององค์กร ตามรัฐธรรมนูญได้ ซึ่งการที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติยกเว้นในแง่ขององค์กรเช่นนี้เกิดปัญหาตามมาว่าขอบเขตขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ หมายถึงองค์กรใดบ้าง เนื่องจากตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) ได้บัญญัติองค์กรตามรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก อาทิ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งองค์กรเหล่านี้ล้วนแต่มีลักษณะของการใช้อำนาจได้ในหลายลักษณะ แต่ขณะที่ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2534 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2538) ที่บังคับใช้ขณะนั้น ยังไม่ได้บัญญัติถึงองค์กรตามรัฐธรรมนูญข้างต้นเอาไว้ จากการที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติไว้เช่นนี้ ส่งผลให้องค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ทุกองค์กร ไม่อยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ของพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.2539

ดังนั้น จึงควรบัญญัติเอาไว้ให้ชัดเจนว่า การยกเว้นมิให้ใช้บังคับพระราชบัญญัติฉบับนี้กับองค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะ เป็นการยกเว้นในฐานะที่เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญและยกเว้นไว้เฉพาะกรณีที่เป็นการใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญ ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติเอาไว้โดยแท้เท่านั้น ในกรณีที่มีการใช้อำนาจทางปกครองย่อมต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตการใช้บังคับของพระราชบัญญัติฉบับนี้

#4386158134 : MAJOR LAWS

KEY WORD : ADMINISTRATIVE PROCEDURE / ORGANS SPECIFICALLY EMPOWERED
BY THE CONSTITUTION

UNNASUDA PRUKSAWAN: THE SCOPE OF ENFORCEMENT OF ARTICLE 4 (2)
UNDER THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE ACT B.E. 2539 : A STUDY ON
ORGANS SPECIFICALLY EMPOWERED BY THE CONSTITUTION.
THESIS ADVISER : ASSOC.PROF. MANIT JUMPA, THESIS CO-ADVISOR :
ASSIS.PROF.DR. BUNJERD SINGKANETI , 106 pp. ISBN 974-17-5627-5

The purpose of this thesis is to study the problem regarding the enforcement under section 4 (2) of the Administrative Procedure Act B.E 2539 (the ACT), which specifies the Exception that the ACT shall not apply to the exercise of power by organs specifically empowered by the Constitution.

The result of the research shows that the above mentioned Exception is based upon form but not on the substance of such organs. In fact, those organs exercise not only the power provided directly by the Constitution but sometimes the administrative power also. Hence, administrative power exercised by these organs might not be controlled by the ACT. In other words, principles and other fundamental rights that are provided by the law to protect Rights and Liberties of the people as well as to control the legality of the exercise of the administrative power, might not be applied to these organs. This also leads to the problem whether which organs are the organs under the Exception since there are several organs that are newly born by the present Constitution e.g. the National Counter Corruption Commission, the National Election Commission, etc. Thus, according to the Exception provided under section 4 (2) of the ACT, these newly established organs might not fall within scope of enforcement under the ACT.

The result of the research suggests that the ACT should specify clearly that the Exception prescribed under section 4(2) shall mean only the organs specifically empowered by the Constitution, and just when these organs exercise power specifically provided by the Constitution. That is, the exercise of administrative power by these organs shall fall within the scope of enforcement under the Administrative Procedure Act.